

Kort verslag van de bijeenkomst van Vereniging Markdal, Staatsbosbeheer en de wijk en dorpsraden rondom het Markdal d.d. 7 april 2022

Aanwezig

Joost de Jong – vereniging Markdal
Ruurd Dijkman – vereniging Markdal
Claasje van den Hoogen - wijkraad Ginneken is Ginneken
Annette Steenberg - dorpsraad Ulvenhout
Jan Reijnders- Tussen Mark en mastbos
Joep Knaapen – Tussen Mark en Mastbos
Erik Boot - bewonersvereniging Bieberglaan
Sjan Vrins - bewonersvereniging Bieberglaan
Albert Goorden – Staatsbosbeheer
Stella Verkroost - Staatsbosbeheer

Opening door Joost de Jong – Ver. Markdal

Bijeenkomst is opgezet om met elkaar te spreken over de ontwikkeling van het Markdal en specifiek een toelichting te geven op de afsluiting van het oostelijke gedeelte van het Markdal tussen Bieberglaan en Sulkerpad door Staatsbosbeheer.

Uitleg proces en afwegingen afsluiten oostelijke gedeelte Markdal door Albert Goorden – Staatsbosbeheer

Vijftien jaar geleden is de herinrichting van het Markdal uitgevoerd door de Dienst Landelijk Gebied. De uitvoering was gebaseerd op een plan dat natuurdoelen en de vraag van de omgeving combineerde. Bij het maken van dit plan zijn er aannames gedaan die paste in dit tijdsbestek. Het Markdal was toen een rustig groen/blauw natuurgebied. De inrichting voor recreatie in en om het gebied is uitgewerkt met een wandel- en fietspad op de westelijke oever en een struinp pad op de oostelijke oever. Dit was toendertijd een goede balans tussen natuur en beleving van het gebied.

De afgelopen 15 jaar is er een hoop veranderd. Staatsbosbeheer zien dat de natuurontwikkeling op sommige plaatsen goed gaat en dat deze op andere plekken achterblijft. Daarnaast is de recreatiedruk op het gebied enorm toegenomen.

Staatsbosbeheer voert het beheer van haar gronden in het Markdal op basis van zogenaamde natuurdoeltypes. Deze zijn door de Provincie Noord-Brabant vastgesteld en vastgelegd. Staatsbosbeheer ontvangt een beheersubsidie voor deze doeltypes en moet verantwoording afleggen aan de Provincie over het beheer en de ontwikkeling van de gebieden. De toetsing gaat hierbij over het gehele inrichtingsgebied, namelijk het complete Markdal. Dit gebeurt in samenwerking met Natuurmonumenten en Brabants Landschap.

Op de westelijke oever van het Markdal zit het natuurdoeltype N10.02 Vochtig hooiland. Dit is een kwel (mineraalrijke ondergrondse waterstroom) afhankelijk natuurtype. Het beheer bestaat uit zoveel mogelijk maaien en afvoeren om het gebied te versralen en zo bijzonder flora terug te krijgen en te behouden. Dit natuurtype trekt veel vogels aan vanwege het beschikbare voedsel, dit is niet bevorderlijk voor de ontwikkeling i.v.m. vermesting door uitwerpselen. Dit natuurtype is wel goed te combineren met een wandelpad en een fietspad: de flora ontwikkeld zich prima en de wandelaar/fietser kan genieten van de prachtige vegetatie.

De oostelijke oever heeft het natuurdoeltype N12.02 Kruidenrijk grasland. Dit is een vrij makkelijk beheertype wat ook past bij de staat van het gebied en de nog rijke bovenlaag door oude agrarisch gebruik. De gebiedsfocus van de oostelijke oever ligt in de meanders en de natuurontwikkeling van de fauna op de randen. Dit gebied biedt rust voor broedvogels en is een winterverblijf voor o.a. ganzen en doortrekkers. Daarnaast is dit gebied van groot belang als opvangfunctie voor de vogels die wegvliegen van de westelijke

oever. Deze vinden op de oostelijke oever een rustplek en kunnen hier broeden. Hierdoor neemt de 'vogeldruk' op de westoever aanzienlijk af.

De ontwikkeling van het Markdal gaat verder dan alleen de gebieden van Staatsbosbeheer. Het gehele gebied valt onder het Natuur Netwerk Brabant met daarin eigendommen van st. Markdal, Natuurmonumenten, Brabants Landschap en Staatsbosbeheer. De planvorming en de uitvoering is een gezamenlijke opgave van deze partijen. De vereniging Markdal trekt de kar van de gebiedsontwikkeling. Hier hoort ook de communicatie naar buiten bij.

In het overleg tussen deze partijen is het probleem van verstoring van vogels door de bestaande inrichting van het gebied regelmatig aangegeven. Het uitgangspunt van Staatsbosbeheer is rust op de oostelijke oever voor vogels, omdat ze aan de westelijke oever geen rust krijgen door de recreatieve voorzieningen die hier liggen en ontwikkeling van de westelijke oever v.w.b. natuurdoelen. In de samenwerking met de andere partijen is afgesproken dat er een systeem gevormd wordt dat werkt voor alle flora en fauna. Hierbinnen moet een plek gevonden worden voor vogels. In het Voorlopig Ontwerp Markdal dat vorig jaar (2021) is vastgesteld is hierom aangegeven door Staatsbosbeheer dat recreatie en wandelpaden op het huidige eigendom van Staatsbosbeheer op de oostelijke oever niet wenselijk zijn, dit om het rustgebied voor vogels te kunnen creëren.

In het verlengde van de vaststelling van het Voorlopig Ontwerp is besloten om de oostelijke oever te sluiten tijdens het broedseizoen 2021. Hierover is door Staatsbosbeheer naar de omgeving gecommuniceerd. Voorafgaande aan de afsluiting is ook meegewogen dat het gebied beleefbaar blijft voor recreanten door het laarzenpad dat door de ver. Markdal is aangelegd in het aangrenzende perceel. De achterliggende gedachte was blijvende sluiting i.v.m. de planvorming rondom het Markdal.

Staatsbosbeheer heeft gezien dat de sluiting van het gebied goede resultaten gaf voor broedgevallen én dat het een rustplek biedt voor vogels die verstoord worden op de westoever. Wat broedgevallen betreft is er een stijgende lijn te zien in de zwaardere beschermde soorten zoals de kolonie oeverzwaluwen en de ijsvogel. Wanneer er eenmaal rust is en dit ook zo blijft dan zal dit gebied drukker worden met vogels.

Afsluiting

De bewonersverenigingen zijn positief over de bijeenkomst en blij met de uitgebreide uitleg vanuit Staatsbosbeheer. Er worden afspraken gemaakt over verdere communicatie rondom de gebiedsontwikkeling. De bewonersverenigingen zullen de uitleg van Staatsbosbeheer naar hun leden terug communiceren.

Facebook bericht geplaatst na afloop bijeenkomst door ver. Markdal

Op donderdagmiddag 7 april J.I heeft - op initiatief van de Vereniging Markdal een goed overleg plaatsgevonden tussen Staatsbosbeheer en vertegenwoordigers van wijk- en dorpsraden uit de omgeving. Dat waren de dorpsraad Ulvenhout en de wijkverenigingen van Ginneken=Ginneken, Bieberg en de buurtvereniging 'Tussen Mark en Mastbos'.

Onderkend wordt dat de toegenomen recreatiedruk tot veel onrust en verstoring voor vogels leidt. In het overleg heeft Staatsbosbeheer een toelichting gegeven op het afsluiten van het struinpad aan de oostkant van de Mark. De aanwezigen waren blij met de toelichting van Staatsbosbeheer over het beheer en hoe ze daarbij een balans probeert te vinden tussen de belangen van recreatie en natuur. Ook Staatsbosbeheer heeft het gewaardeerd om een toelichting te kunnen geven.